

IDEILE UNITĂȚII NAȚIONALE, INDEPENDENȚEI ȘI SUVERANITĂȚII PATRIEI REFLECTATE ÎN PROGRAMUL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

GH. I. IONIȚĂ

Scris cu litere încărcate de istorie, Programul Partidului Comunist de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, degajă printre marile sale idei pe acelea ale luptei necurmata a poporului pentru unitate, independență și suveranitatea patriei noastre.

Așa cum arată în cuvîntul înainte al strălucitorului document tovarășul Nicolae Ceaușescu — în numele comisiei de redactare a Programului Partidului Comunist Român, „Programul face o retrospectivă sintetică a existenței de două milenii a poporului nostru, reliefind — în spiritul socialismului științific — rolul maselor largi populare în lupta îndelungată și grea pentru progres social, împotriva exploatării și asupririi sociale și naționale, a dominației străine, pentru apărarea ființei sale, a libertății, a neatîrnării, pentru o viață mai bună, mai demnă“.

În chip firesc, Programul urmărește aceste idei pe firul istoriei începînd cu momentul semnării actului de naștere al poporului român. Timp de secole — citim în document — poporul român a trebuit să ducă o luptă îndîrjită și necurmată pentru a-și păstra ființa, pentru a-și asigura independența pe teritoriul în care s-a născut și dezvoltat, în ciuda tuturor vicisitudinilor istorice.

Se cunoaște că năvălirile popoarelor migratoare, distrugerile provocate de acestea, luptele îndelungate de apărare au determinat evidente rămăneri în urmă în dezvoltarea forțelor de producție, în evoluția civilizației pe aceste meleaguri. Toate acestea însă nu au putut distruge ființa poporului nostru, nu l-au putut abate din drumul său istoric obiectiv. Este una din concluziile puternic subliniate în Program.

Poporul român și-a conservat ființa sa, a apărât secole la rînd autonomia statelor feudale pe care și le-a făurit pentru a putea rezista mai bine în lupta cu marile imperii ale vremii.

Programul așează la loc de mare cinste faptul că în întregul nostru ev mediu țărănimea a avut un rol deosebit în viața țărilor românești, reprezentînd nu numai forța socială principală a dezvoltării economico-sociale ci și factorul militar hotărîtor în bătăliile pe care poporul a trebuit să le ducă pentru apărarea entității naționale, a integrității patriei, a dreptului său sacru de a trăi liber.

Pe drept cuvînt se poate spune că întreaga istorie a poporului român se înfățișează ca istoria unor neconținute lupte de clasă, a bătăliilor

purtate de masele populare pentru libertate și dreptate socială, pentru apărarea ființei naționale și neatarnare, pentru progres și civilizație. De altfel, încă de la apariția primelor formațiuni statale românești, luptele maselor populare împotriva exploatării feudale au fost strins împletite cu luptele împotriva dominației străine. Această particularitate specifică și-a pus amprenta asupra întregii evoluții sociale a României, asupra felului de a fi și de a gândi al poporului nostru, asupra însuși destinului său istoric caracterizat prin luptă hotărîtă, plină de sacrificii pentru libertate și unitate, pentru dreptul de a fi stăpîn în propria țară.

Exploatarea feudală a fost agravată de dominația marilor imperii vecine, care prin războaie, prăzi și biruri au secătuit, veacuri la rînd, averea țărilor românești. Domația străină a dus, totodată, la prulgirea în timp a orînduirii feudale, la întîrzierea procesului societății românești care a rămas în urmă față de țările din centrul și apusul continentului unde destrămarea orînduirii feudale, trecerea la capitalism și închegarea statelor naționale s-au putut realiza cu mult înainte.

Programul partidului nostru reține în acest sens ideea că istoria României confirmă concluzia științifică marxist-leninistă după care dominația străină, știrbirea sau pierderea suveranității, a independenței afectează grav dezvoltarea economico-socială a popoarelor, istoria luptelor poporului român demonstrează cu puterea de convingere a faptelor adevărul fundamental că jugul asupririi străine poate frîna sau întîrzia pentru un timp evoluția unui popor, dar nu poate împiedica realizarea aspirațiilor sale legitime — cucerirea libertății și unității, asigurarea progresului social, dacă el este hotărît să lupte pînă la capăt cu fermitate și eroism.

Programul partidului evocă în termeni cu totul deosebiți fapte eroice și figuri legendare ale luptei împotriva dominației străine, pentru independență și suveranitate. I-am avut pe Mircea cel Bătrîn și pe Ștefan cel Mare, pe Mihai Viteazul și pe alți mulți domnitori de țară și de neam, care s-au acoperit de glorie nepieritoare în luptele purtate împotriva cötropitorilor străini, pentru unirea țărilor române, pentru cucerirea independenței de stat, pentru închegarea și desăvîrșirea formării statului național unitar român.

Abordînd, în continuare, pe firul istoriei, pagini strălucite din evoluția poporului nostru, Programul ajunge să sublinieze în mod deosebit că ceea ce a reprezentat tărînimea pentru istoria evului mediu, avea să reprezinte începînd — din zorii epocii moderne și permanent după aceea pînă în contemporaneitatea socialistă de azi — clasa muncitoare. Asupra caracterului activ, dinamic al participării ei la luptă pentru apărarea unității statale și naționale, a independenței și suveranității patriei, Programul insită în mod deosebit.

Evenimente strălucitoare ale istoriei precum revoluțiile române de la 1821 și 1848, unirea din 1859, semnificînd înfăptuirea statului național român modern și războiul de independență din 1877-1878 — ca să ne referim la cîteva dintre ele — au oferit cadrul necesar pentru cucerirea și consolidarea independenței de stat a României. Programul partidului le așează, în chip justificat, pe treptele de aur ale istoriei

țării după cum același lucru îl face cu nemuritorul an 1918, încheiat cu memorabilul 1 decembrie, parte integrantă și moment culminant al luptei pentru desăvîrșirea formării statului național unitar român.

A fost fără îndoială o luptă grea, care a cerut multe sacrificii, o luptă în care s-au înregistrat contribuții diferite, merite deosebite dar și destule scăderi și momente care s-au cerut reluate în vederea desăvîrșirii lor. Programul P.C.R. le are în vedere pe toate.

Este un titlu de mare mîndrie că în mod consecvent, din 1893 cînd s-a constituit — și de mai mult timp înainte mișcarea muncitorească și socialistă, — partidul politic al clasei noastre muncitoare a ținut mereu sus steagul roșu al luptei pentru unitatea poporului, pentru independența și suveranitatea patriei, a mobilizat forțe social-politice largi, antrenîndu-le pe fîgașul unor bătălii hotărîtoare ce și-au găsit nu numai justificarea în fața istoriei dar și finalitatea cuvenită. 1 decembrie 1918 este nu numai un exemplu firesc ci și cel mai strălucitor dintre ele la care privim și azi și vom privi și mîine cu adîncă emoție, cu demnitate și recunoștință, cu hotărîre fermă de a-i urma mesajul.

Au urmat anii eroici ai luptei Partidului Comunist Român pentru apărarea și consolidarea unității, independenței și suveranității, o luptă greu purtată timp de două decenii în adîncă ilegalitate, din 1924 pînă în răsunătorul 23 August 1944. Cîte pagini minunate de patriotisme robust s-au scris în acei ani grei, cîte încercări și sacrificii i-au fost impuse poporului român în încheștarea pe care a trebuit s-o trăiască cu forțele infierbîtate din exteriorul României care au încercat să atenteze la ceea ce iubeam mai mult și apărăm mai îndirjit.

Comuniștii au jucat efectiv rolul de catalizatori ai coalizării tuturor forțelor social-politice ale timpului în lupta împotriva fascismului intern și extern, a propagandei și acțiunii deschise revanșarde și revizioniste țîntind din exterior la independența și suveranitatea țării, la integritatea ei teritorială, la unitatea poporului român. Au fost anii unor îndelungi și grele încercări pe care Programul P.C.R. îi caracterizează cu obiectivitate atît sub raportul împlinirilor cît și al neîmplinirilor lor.

Cel de al doilea război mondial cu întregul său car de suferințe și privațiuni de tot felul nu au însemnat pentru poporul român, în vreun fel, renunțarea la luptă ci sporirea intensității ei. Aniversarea a trei decenii de la victoria asupra fascismului a pus în evidență cum nu se putea mai bine împrejurările istorice în care în mod necesar și legitim, am ieșit biruitori, ne-am eliberat pe noi și am contribuit și la eliberarea altor țări și popoare de sub jugul fascist. Victoria insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste și lupta hotărîtoare pentru zdrobirea definitivă a Germaniei naziste au avut și au pentru istoria noastră națională rezonanțe multiple și de înaltă valoare.

Programul partidului sintetizează magistral totul în cîteva cuvinte, afirmînd că ceea ce s-a petrecut atunci a deschis calea eliberării definitive a României de sub dominația imperialistă, a năzuințelor poporului român de a fi liber și stăpîn pe bogățiile și munca sa, pe propriul său destin.

Ceea ce a urmat, într-o nouă epocă de evoluție a țării — se arată în Program — a marcat începutul unei noi istorii a patriei noastre — istoria împlinirii idealurilor de dreptate socială și națională, pentru care au luptat nenumărate generații de înaintași, a cuceririi depline a independenței și suveranității naționale a României, a dreptului sacru a poporului român de a fi stăpîn în propria țară. Într-adevăr, 33 de ani cîți s-au scurs de la Eliberare înseamnă tot atîția ani de luptă pentru consolidarea unității noastre, a independenței și suveranității țării. Este o realizare excepțională a acestor ani strălucitori că am ajuns cu toții la conștiința faptului că apărarea patriei — în oricare împrejurări, cît de grele ar fi ele, este și trebuie să fie opera întregului popor. Se află în această apreciere majoră, un element de gîndire fundamentală a întregului nostru partid și popor, o indicație — manifestă pe care ne-a dat-o în atîtea rînduri cel mai distins bărbat al țării, Secretarul general al partidului nostru, Președintele Republicii Socialiste România — tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Înscriindu-se pentru totdeauna ca momente de o covîrșitoare însemnătate în istoria patriei noastre, Congresele al IX-lea, al X-lea și al XI-lea ale P.C.R. au reprezentat, prin hotărîrile adoptate, și prilejuri remarcabile de consolidare a independenței și suveranității, de dimensionare a viitorului nostru și în funcție de necesitatea ca acești parametri să rămînă constanți în realitatea românească. Rezultă acest lucru cu prisosință din Programul partidului, în care se subliniază în mod cu totul deosebit că „la baza relațiilor internaționale ale României așezăm și vom așeza neabătut principiile egalității în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc“.

Rezultatul firesc și edificator al traducerii în viață a acestor principii îl constituie faptul că România întreține în prezent relații diplomatice cu 129 de state, față de 37 în 1938. În același timp, P.C.R. întreține relații active cu circa 90 de partide comuniste și muncitorești. 600 de înțilniri bilaterale — dintre care peste 200 cu partidele frățești din țările socialiste — au avut loc în perioada dintre Congresele al X-lea și al XI-lea ale partidului.

În total, numărul partidelor și al celorlalte formațiuni politice din toate țările lumii, cu care P.C.R. întreține legături de colaborare și realizează schimburi prietenești de păreri și experiență — se ridică la peste 200. Din acestea — circa 70 sînt formațiuni politice din țări în curs de dezvoltare, iar circa 30 sînt partide socialiste și social-democratice din diverse țări europene, americane, asiatice etc.

După cum e lesne de înțeles, au apus de mult vremurile în care, cu vădită amărăciune, Nicolae Titulescu, pe cînd era ministru de externe a României, în urmă cu patru decenii, afirma la tribuna Societății Națiunilor : „Despre țara mea, domnilor, se știe prea puțin și e păcat !“.

În anii socialismului România și-a cîștigat locul demn pe care și-l merită — de fapt și de drept — în viața internațională. Și toate acestea le datorăm Partidului Comunist Român, clarviziunii și perspectivei largi în care a abordat, pe coordonatele contemporaneității, toate problemele

vieții interne și externe care au ținut întronarea realității noastre socialiste de azi și a celei comuniste de mâine.

Detașați în timp, de pe culmile socialiste pe care le abordăm azi cu optimism și succes deplin, privim spre trecutul de două ori milenar și ne plecăm cu venerație în fața tuturor celor care au pus fie și o singură cărămidă la temeliiile edificiului pe care-l desăvîrșim astăzi în plină epocă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

Și pentru că în anii pe care-i trăim unitatea noastră, independența și suveranitatea națională au devenit — mai mult decît oricînd pînă acum — rațiunea noastră de a exista ca țară, ca popor, le mulțumim cu pioasă aducere aminte tuturor acelor care în trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat de noi ne-au asfaltat calea spre ziua luminoasă, socialistă și comunistă de azi și de mâine. Strîns uniți mai mult decît oricînd în jurul partidului comunist, Comitetului său Central, al Secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sîntem și vom fi apărători devotați ai idealurilor scumpe dintotdeauna poporului român — unitatea, independența, suveranitatea —, sîntem și vom fi participanți activi la înlăptuirea Programului partidului nostru, adoptat de cel de al XI-lea Congres, Programul vieții noastre socialiste și comuniste.

Istoria a judecat dintotdeauna — după cum prea bine se știe — fiecare generație sau personalitate, fiecare eveniment și faptă a înaintașilor după contribuția adusă la progresul societății ale căror interese le-au servit.

Timpul curge neîncetat și generațiile trecute, toți luptătorii pentru apărarea unității poporului și țării, pentru independență și suveranitatea ei națională se așează — în mod justificat — în fața judecății drepte pe care o realizează istoria.

Toți cei care au binemeritat — și este cazul tuturor celor ce și-au consacrat întreaga viață împlinirii acestor idealuri scumpe poporului român — sînt onorați de verdictul istoriei, iar generațiile de azi și de mâine, înțelegîndu-și bine rosturile și răspunzînd chemărilor manifeste ale Partidului Comunist Român, ale secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a dezvolta, de a duce mai departe tot ceea ce a fost mai înălțător și mai eroic în trecut, vor acționa cu hotărîre și vor binemerita la rîndu-le de-a pururi în istorie.

LES IDÉES DE L'UNITÉ NATIONALE, DE L'INDÉPENDANCE
ET DE LA SOUVERAINETÉ DE LA PATRIE REFLÉTÉES DANS LE
PROGRAMME DU PARTI COMMUNISTE ROUMAIN

R É S U M É

L'auteur de cette communication analyse la façon dont le Programme du Parti Communiste Roumain reflète les idées de l'unité nationale, de l'indépendance et de la souveraineté de la patrie, poursuivies au fil de notre histoire nationale.

L'observation qui s'impose par-dessus tout porte sur la permanence de ces idées, qui traduit au fond la permanence de la lutte de notre peuple pour sauvegarder l'indépendance et la souveraineté de sa patrie, pour défendre l'unité de l'Etat. On y accorde une importance particulière à la présentation des préoccupations constantes du parti politique de la classe ouvrière, dès sa création, en 1893, pour la résolution de ces problèmes.

A l'approche du jubilé de la proclamation de l'indépendance de la Roumanie, la présente communication est un hommage à ceux qui, il y a 100 ans, ont décidé de gagner notre indépendance, ainsi qu'à ceux qui dès lors, l'ont défendue et la défendent énergiquement.